

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRESSIVE BENEFIT SOCIETY

VOLUME XVII. — LETO XVII.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY, (TOREK) OKTOBER 23rd, 1934

Neodvisen dnevnik
zastopajoč interesu
slovenskih delavcev
v Ameriki

STEVILKA (NUMBER) 250

VAŽNE SPREMENI- BE NA VIDIKU V JUGOSLAVIJI

Sestavlja se nova vlada, v kateri bodo baje zastopani tudi Hrvati in Slovenci. Dvorni maršal Dimitrijević upokojen. Kralj zapustil 10 milijonov dolarjev.

BEograd, 22. oktobra. — Kot vse kaže, so v Jugoslaviji na vidiku važne politične spremembe. Vlada ministarskega predsednika Nikole Uzunovića je poziv regentskega sveta, kateremu načeljuje princ Pavel, polozila ostavko, nakar je dosezanji zunanji minister Božidar Jevtić dobil nalogo, da sestavi novi kabinet. Trdi se, da bodo v novem ministertvu zastopani tudi Hrvati in Slovenci. Menda pride v ministertvo tudi dr. Anton Korošec, ki se je ob atentatu na kralja Aleksandra nahajel v progonstvu. Govori se tudi, da se utegne ponuditi zastopništvo v kabinetu hrvatskega sejanki, toda ministarskega sejanka ne namerava ponuditi voditelju dr. Vladku Mačku, ki se vedno nahaja v zaporu, ker je kakenmu drugemu članu njegove stranke.

Obenem se je izvršila spremembna tudi v dvorni službi. Kabinet je bil prisiljen dvorni maršal Aleksander Dimitrijević. On je več dni pred kraljevim odšel v Marseilles, da poskrbi za njegovo osebno varnost ter se ga dolži, da je svoj posej, zanemari. Po atentatu se je vrnil s trupom kralja v Beograd, toda od takrat se ni nikjer pokazal v javnosti in tudi pri pogrebu ga ni bilo. Menda je nujegov odstop zahtevala kraljica Marija.

Iz kraljeve oporeke, ki je bila odprta v soboto, je razvidno, da je njegovo premoženje znalo okrog deset milijonov dobelj. Večji del gotovine je imel kralj načelo v francoskih bankah. Imel je tudi velika posestva v Jugoslaviji. Večji del svojega premoženja je Aleksander zanimal svoji vdovi in prvemu sinu Petru. Aleksander, kakor kralj letne plače.

Ce bo novi režim popustil od diktature, ki je obstajala zadnjega Aleksandrovoga vladanja, se sliši v javnosti mnogo ugibanja. Govori se, da je princ Pavel kot načelnik regenstva za očiščenja diktature, toda definilivnega ni o tem še nič znanega.

BEograd, 22. okt. — Režija, kateri je poverjena skupna oblast, odkar je bil kralj Aleksander umorjen, je vendar naročila bivšemu ministru predsedniku Nikoli Uzunoviću, ki je pretekli teden prestolom pa naše sožalje!

Vlada neguje "mehkužneže," pravi avtomobilski magnat Ford

Avtomagnat žigosa vladne relifne akcije. Pravi, da vlada igra Miklavža, zar kar bo treba plačati z davki.

SUDBURY, Mass., 22. okt. — Henry Ford, ki se mudi tu na svojem posestvu, je včeraj imel razgovor s časnikarji, v katerem je napadal vladno pomoč za brezposegne ter dejal, da bo vladno postopanje zredilo v deželi rod "mehkužnežev". Za vse to bomo plačali z davki, je reklo Ford.

"V vsem tem abecedarskem biznisu — CWA, NRA, FERA — diši vse preveč po Miklavžu," je izjavil avtomobilski magnat. "Jaz prav gotovo ne simpatiziram s temi ustanovami, ki bodo povzročile več slabega kot dobrega. V mestih je dosti ljudi, ki so farmerji in dobrji farmerji. Pojavilo se je gibanje, da se ti ljudje vrnejo nazaj k zemlji. Pa je prišla CWA in FERA ter te ljudi podprli in gibanje je propadlo. Namesto da bi šli ljudje na farme, so ostali v mestih. Posledica bo, da bomo imeli v tej deželi veliko mehkužnežev, ki se bodo bali trdega dela."

Ko se je vprašalo Forda, če ne smatra za dobro znamenje, ker se iz bank dviga manj denarja kot nekoč, je odgovoril, da ne. Ljudje zato ne dvigajo denarja, ker vladni Miklavž skrbi za ranje, je reklo magnat, ampak končno bodo pa ljudje vendar spoznali, da to ne gre, kajti za vse to bo treba plačati z višjimi davki.

Ford je ob tej priliki tudi odprt, da izsiljevalec, ki je bil pretekli teden obsojen na deset let ječe, ker je njegovemu sinu grozil s smrto, če ne plača \$5,000 ni edini, ki je kdaj pretil kakemu članu Fordove družine.

"Jaz dobivam na koše takih pisem," je reklo Ford, ki je prišel sem z osebno stražo. "In nikar ne mislite, da vsa ta pisma prihajajo samo od takih, ki so bolni na možganih."

Rojak ubit od avta

V nedeljo zvečer ob 6. uri je bil na E. 67 St. in St. Clair Ave. zader od avtomobilista, ki je po nesreči pobegnil, rojak Florian Champa, star 67 let. Nesrečen je bil odpeljan v Glenville bolniču, kjer je še isti večer ob 10. uri podlegel poškodbam. Pojedini je bil doma iz Sodražice, odkoder je prišel v Cleveland pred 44 leti. Tukaj zapušča sprogo, pet hčera in dva sinova, Anna Skufca, Mary Cross, Olga Champa, Hat Pečjak in Velma, Florian in Joseph. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 9. uri v cerkev sv. Vida iz hiše žalosti 6723 St. Clair Ave., pod vodstvom pogrebnega zavoda Frank Zakrajšek. Bodil pokojnemu ohranjen blag spomin, preostalim pa naše sožalje!

Poštni prostori za relief

Sedaj, ko se je vse poštné urade v Clevelandu preselili v novo pošto zraven Union kolodvora, bo ostalo praznih 114,500 čevljev poštnega prostora, in sicer v poslopiju na 203 West St. Clair Ave. in pa na 1271 Ontario St. ki ga je imela pošta v najem. Ta prostor se bo najbrže rabilo za reliefne urade in skladišča, dokler ne potečejo najemne pogodbe, ki jih ima vlada z lastniki poslopij.

VELIKO PREMOGOVNO SKLADIŠČE V BUFFALO. BUFFALO, 21. okt. — Pennsyvanijska železnica bo zgradila velike naprave za naklade premoga na jezerske parcele, ki bodo veljale \$1,500,000. Kadar bodo zgrajene, bo skoraj vse promet z izkladanjem prenega vzet iz Lorain, Conneauta in Sanduskyja, v Ohio, in bo ostalo tukaj.

Zakonodajni odsek mestne zbornice je včeraj zavrgel predlog, ki je določal, da naj bi se prodajo piva in drugih opojnih pijač ob navadnih dnevih prepovedalo med 1. in 5:30 zjutraj. Ostanje torej po starem.

USPEŠNI EKSPERIMENTI Z MRTVIMI PSI

BERKLEY, Cal., 21. okt. — Dr. Robert Cornish, je v zadnjem času napravil uspešne eksperimente s štirimi psi, katere je spravil k življenu, potem ko se jih je ubilo z električnim tokom. V kratkem pa napravi nov eksperiment, o katerem pričakuje, da bo bolj uspešen kot vsi dosedanji. Dr. Cornish upa, da se mu posreči žival spraviti k popolni normalnosti. Nedavno je dr. Cornish prosil governerje več zapadnih držav, da mu dovoli eksperimentirati z zločinci, katere se je usmrtili s plinom, nakar bi se jim dovolilo svobodo, ako bi bili eksperimenti uspešni. Njegovi prošnji pa ni bilo v nobenem slučaju ustrenzo.

POINCARE POKOPAN

NUBECCOURT, Francija, 22. okt. — Včeraj je bil tu pokopan bivši predsednik francoske republike Raymond Poincare. K večnemu počitku se ga je položil na vaško pokopališče, kjer počivajo njegovi predniki. Pogreb je bil čisto preprost v primeri z velikimi žalnimi svečnostmi, ki so se vrstile prej v Parizu. Navzoči so bili poleg sorodnikov in kmetov iz okolice samo trije ministri.

PROTI-ITALIJANSKE DEMONSTRACIJE V BEogradu

BEOGRAD, 22. okt. — Danštvje je danes vprizorilo demonstracije pred italijanskim poslaništvom, toda policija je demonstrante hitro razpodiла.

Mooneyjev boj pred najvišjo sodnijo

WASHINGTON, 22. okt. — Thomas Mooney je danes zanesel boj za svojo svobodo pred najvišjo sodiščem Zed. držav. Sloviti jetnik je potom svojega odvetnika vložil prošnjo, da se mu dovoli predložiti originalno zahtevo za "habeas corpus", glasom, katere bi se smelo predložiti pozneje odkrito evidenco, ki dokazuje, da so priče, ki so nastopile pri prvotni obravnavi, po krievem pričale. Nižje federalne sodišča v Californiji je tozadeno prošnjo nedavno zavrnilo. Odločitev najvišjega sodišča v tej zadevi se pričakuje v teku prihodnjega meseca.

Poročna dovoljenja

Sledči par so dobili poročna dovoljenja: Joseph Napovin, 1810 Forestdale Ave. in Mary Zinevich, 1199 Addison Rd.; J. Stražišar, 1235 Addison Rd. in Mary Lesar, 6710 Bliss Ave.; Charles Scull, 11401 Methyl Ave. in Regina Plut, 10606 Park Heights Ave.; Josef Weisbarth, 17514 Crestland Rd., in Lillian Krašovič, 13430 St. Clair Ave.; Vincent Stanonik, 15815 Calcutta Ave. in Marie Mackenzie, 855 Parkwood Dr.; George Thompson, 12817 Rexwood ave. in Katherine Turkovich, 4931 Frezee Ave. Bilo srečno!

Prodaja pijač

Zakonodajni odsek mestne zbornice je včeraj zavrgel predlog, ki je določal, da naj bi se prodajo piva in drugih opojnih pijač ob navadnih dnevih prepovedalo med 1. in 5:30 zjutraj. Ostanje torej po starem.

Mehika v boju proti klerikalizmu

Katoliški škof, ki je napadel vladni program, zbežal iz glavnega mesta.

MEXICO CITY, 21. okt. — Narodna revolucionarna stranka je v petek zvečer soglasno sprejela načrt, da se podvaja akcijo, da se za vselej zatrži klerikalno opozicijo proti vladi. V ta namen se namerava izgnati vse katoliške škofe ter uvesti v šolah socialistično vzgojo. V tekpu pa dni bo načrt poslan na vseh 29 državnih zakonodaj, od katerih se pričakuje, da ga ta koz uzakonijo. Nadškof Pascual Diaz, ki je v pastirskem pismu hujskjal proti vladni in njenemu šolskemu programu, je zbežal iz glavnega mesta ter se baje nahaja nekje v skrivališču.

V smislu predlaganega načrta se bo ustavnilo posebne čete, sestoječe iz delavcev in kmetov, katerih nalog je, da nastopijo proti agresivnosti katoliških elementov. Vladne uslužbence, ki nasprotujejo revolucionarnim reformam, se bo odslivilo, in iz vladnih služb bodo izključeni vsi člani "Kolumbovih vitezov" in drugih katoliških organizacij.

Narodna revolucionarna stranka, ki hoče enkrat in za vselej rešiti problem klerikalne opozicije, je včeraj začela zborovanje, na katerem se bo izdelalo podrobne načrte za podvezete kampanje.

Slike iz domovine

Jutri ob 8. uri zvečer bo Mr. Anton Grdina kazal filmske slike iz domovine. Med temi bo 1400 čevljev novih slik, med katerimi je tudi posnetek Vseslovenskega izleta, ki se je vrnil minuto poletja v Zagreb. Druga slike predstavljajo razne dogodke v številnih krajih po Sloveniji, v D. M. v Polju, na Vrhniku, iz Gorenjskega, Dolenjskega, in Štajerskega itd., tako da bo za vsakega nekaj. Vstopnine ne bo nobene, ker je S. N. Dom dal dvorano brezplačno na razpolago, pač pa se bo pobiralo prostovoljne prispevke, ki so namenjeni v podporo slovenski mladinski in umetniški šoli S. N. Doma. Vabljeni ste, da prideite v čim večjem številu!

Poljski narodni vrt

Prihodno nedeljo bodo clevelandski Poljaki formalno otvorili svoj narodni vrt v Reckeveler parku. Posvetili ga bodo spomini slavnega poljskega skladatelja Frederika Chopina. Direktor clevelandskega simfoničnega orkestra dr. Artur Rodzinski bo ob tej priliki posadil neko drevo v spomin skladatelju. Spomlad si bo v vrtu odkril Chopinov kip in zasadilo se tam tudi drevo, ki je zrasto na vrtu njegovega rojstnega kraja Zelazowa Wola. Glavni govornik pri nedeljski proslavi bo krajni sodnik Frank A. PiekarSKI iz Pittsburgha. Govorila bo tudi župan Davis in mestni direktor parkov Kurtz, ki je zastopal svoj spol v odboru episkopalnega narodnega sveta.

12 MRTVIH V VIHARJU NA ZAPADU

PORLAND, Ore., 21. okt. — V pokrajini ob Pacifiku je danes divjal hud vihar, v katerem je bilo 12 ljudi ubitih in povzročil je tudi mnogo škodo na lastnini. Med drugim se je potopil neki čoln, pri čemur je pet mož izgubilo življenje.

Nevaren zločinec ubit v južnem Ohio

EAST LIVERPOOL, O., 23. okt. — Danes popoldne je bil obkoljen in ubit v nekem koruznem polju desperaten bandit Charles S. Floyd, znan tudi kot "Pretty Boy". Ubital bandit je bil eden najbolj nevarnih gangzev v deželi. Na vesti je imel kakih deset umorov in nešteto

ropov. Lov za banditom je vodil zvezni agent Melvin H. Purvis, po čigar krogli je padel tudi notorični Dillingher. Padel je, ne da bi imel priliko oddati en sam strel. Ko so policiji in zvezni agentje pritekli k njemu, je bil še pri zavesti. Vprašal je še, kdo je "dobil", čez po ure pa je umrl. Ubital bandit je bil vdeležen krvavega masakra, v katerem je v juniju lanskega leta v Kansas City padlo več detektivov. "Sele pred par dnevi je sestrel Adamom Richetti oupal neko banko v Wellsville, O. Njemu se je posrečilo pobegniti, dočim je bil Richetti zajet ter se v Wellsville nahaja zaprt.

Zena ubitega gangeža živi v Fort Smith, Kansas, ter ima malega sinčka. Ko je slišala, kaj se je zgodilo, je rekla, da ni presečena. "Svarila sem ga neštotorat," je rekla mirno. "Pričakovala nisem nič drugega." Poznala sta se iz šolskih let v Oklahoma. Ko sta se poročila, je bila ona 16 let starja, on pa 20. Ostala mu je lojalna skozi vse leta, ki jih je preselil v zaporni in begal pred oblastmi, in prav tako ne more pozabiti da je bil neko dober fant. Zadnjč ga je videla pred dvemi leti, od tedaj pa ni nikdar več slišala od njega. Žena je prepričana, da zato ni nikoli pisal, ker se je bal, da ga oblasti na ta način izsledijo.

Episkopalna cerkev za porodno kontrolo

ATLANTIC CITY, N. J., 21. okt. — Včeraj je episkopalna cerkev, ki je ena izmed najbolj konservativnih protestantskih skupnosti, po burni debati, odbila porodno kontrolo. V sprejeti resoluciji je rečeno, da je razširjenje informacij za porodno kontrolo v soglasju z najvišjimi načeli zdravega človeškega življenja. Zbornica škofov je na svoji 51. triletni konvenciji odobrila porodno kontrolo s 44 glasovi proti 38. Nižja cerkvena zbornica je to storila že prej.

Dobili so se nekateri, ki so dvigali svarilni glas, ampak vse one, ki so drznili dvomiti o trajnosti spekulativne prosperte, se je enostavno obšodilo z mračnjake, ki ne vedo, kaj govorijo in ki nimajo vere v bizniški genij ameriškega kapitalizma.

"Delniška borza je že teden dñi kazala znake slabosti. Cerkev so malo zdrsnile. Tisti ponedeljek pred usodno 'črno sredo' je inozemski denar začel neslino, oziroma kot rdečasti svit ob solnčnem vzhodu. Ijudje so baš tisto jutro čitali v časopisu članek enega najbolj odličnih gospodarskih veščakov. Naslov nad člankom in debelih črkah se je glasil: 'Prof. Irving Fisher pravi, da cene delnicam niso dovolj visoke.'

"Dobili so se nekateri, ki so dvigali svarilni glas, ampak vse one, ki so drznili dvomiti o trajnosti nevarnosti in časopisu slišali položaj v najbolj rožnatih barvah. Trgovinski tajnik Lamont je reklo, da je biznis zdrav. Bankirji so trdili isto."

Toda tisto usodno sredo 23. oktobra je počilo na borzi. Ob 1. uri popoldne so začele držati na vzdoljnosti največjih in najvplivnejših korporacij, kot U. S. Steel, Westinghouse, General Electric itd. To je bil signal — in strahovita panika je bila takoj. Pričel se je divji metež, vsak se je hotel znebiti delnic. V eni uri je bilo vrženih na trg 2,800,000 delnic. Vest o paniki na Wall Streetu se je širila kot požar na prerijskih vrsticah, ki so se spustile v dolino. Vsi so se skrivali v hišah, v katerih so živeli. Kasič. Pogreb se je vrnil pod vodstvom pogrebnega zavoda Frank Zakrajšek. Naše sožalje!

Beg iz življen

UREĐNIŠKA STRAN "ENAKOPRavnost"

"ENAKOPRavnost"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
6231 St. Clair Ave. HENDERSON 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

VATRO J. GRILL, Editor

Po raznačalu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50
6 mesecev ..... \$3.00; za 3 mesece \$1.50	
Po pošti v Clevelandu za celo leto \$6.00	
6 mesecev ..... \$3.25; za 3 mesece \$1.50	
Zadnjene države in Kanado za celo leto \$4.50	
6 mesecev ..... \$2.50; za 3 mesece \$1.50	
Europo, Južno Ameriko in druge inozemske države za 6 mesecev ..... \$4.00 za celo leto \$8.00	

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post-Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

K DNEVNIM DOGODKOM

V sobotni številki dnevnika "Cleveland Press" čitamo neko pismo, katerega je poslal uredništvo omenjenega lista neki Albert Frederick, očividno Amerikanec. Tiče se kontroverze glede kralja Aleksandra ter se glasi:

"Kot na tisoče drugih ljudi, tako sem se tudi jaz začel zanimati za spor, ki je nastal, odkar je bil umorjen jugoslovenski kralj Aleksander, čeprav nisem ne Srbin ne Hrvat. Mr. Adamič in drugi pravijo, da je bil tiran. Mr. Grdina in drugi pravijo, da je bil človekoljub. (Pod imenom Jos. Grdine je pretekli teden dotični list priobčil dopis, v katerem se je branilo Aleksandra in njegov režim. Op. ured.) V bistvu pa se mi zdi, da to ni vprašanje osebnega mnenja, temveč vprašanje faktov. Po mojem mišljenju se gre v jedru za to-le: Ali je res, da je Aleksander postal bogat, medtem ko so podaniki njegove države ostali reveži? Ali je resnica, da je Aleksander vlekel višjo plačo kot kateri drug vladar na svetu z izjemo japonskega mikada, dočim delavci v Jugoslaviji zaslužijo ponekod komaj 1e na uro? Doslej nisem še nikjer opazil, da bi celo nasprotniki Aleksandra zanikali, da je bil osebno prijazen. Istočasno pa tudi še nisem opazil, da bi kateri izmed njegovih zagovornikov zanikal, da je iz revnega prebivalstva iztisnil veliko osebno bogastvo. Ako to ni resnica, bi rad videl, da bi kak Aleksandrov priatelj to pobil, kajti kot stvari sedaj stope, kaže za Aleksandra slabo kot za zgodovinsko osebnost."

Zdi se nam, da omenjeni tujec z gornjimi vprašanji je zadel žebelj na glavo. Gre se za fakte in za nič drugega!

* * *

New-yorski "Glas Naroda" je pred nekaj dnevi priobčil uvodni članek, ki v bistvu ni družega kot strupen oseben napad na pisatelja Louis Adamiča. Ker sta dotični članek ponatisnila tudi dva druga slovenska lista — "Ameriška Domovina" v Clevelandu in "Obzor" v Milwaukeju, pač zasluži nekaj besed komentarja.

"Glas Naroda" se je postavil za sodnika nad Adamičem in Aleksandrom kot osebama ter enega obsodil na dno pekla, drugega pa povzdignil v oblake. Adamiču očita nehvaležnost, ker kralju, ki ga je milostno sprejel v avdijenci in ker je bil od javnosti v domovini gostoljubno sprejet, ni po povratku pel glorijs, temveč je o njem in njegovem režima povedal tudi nekaj trpkih resnic. Čudna je ta logika! Zdi se nam, da poštenjak govoriti in piše resnico, pa magari, da se mu že tako poskuša zmegliti sodbo s takimi uradnimi prijaznostmi, kakršnih je bil deležen Adamič, ko je bil v Jugoslaviji.

In značilen je ta-le stavki: "Ne samo Jugoslavija, ampak tudi Italija, Rusija, Turčija in Nemčija imajo ječe in kažnilnice za tiste, ki se ne strinjajo z obstoječim režimom. Vse kaže, da ne bo več dolgo, ko jih bo tudi Amerika imela."

Prvič se v tem stavku hoče ustvariti ytis, da med cilji sovjetske Rusije in pa

(Dalje v 6. koloni)

UREĐNIKOVA POŠTA

Zabaven večer za družnih žena

"Pili bomo in peli, en mal' se zavrteli . . ."

Collinwood se spet pripravlja na veliko zabavo — zabavo Zenskega odseka Slovenske Zadružne Zveze v soboto 27. oktobra v Slovenskem Domu na Holmes Ave. Prišli bodo ob blizu in daleti in gotovo pride tudi vi, dragi čitalj, na ta pristno domači zabaven večer. Vsekakor rezervirajte to soboto za posebne zabave.

Ako še niste prepričani, da bo največja priredba tega dneva, bodo pošpetano na uho, da so to tiste ženske, katere poskrbijo za uspešne piknike in bankete ter druge zabave, katere prireja Zadruga sama. Aha! Ste že razumeli. No, pa ne držite stvar sami zase, povejte še svojim prijateljem — boljš bo, da jih kar sami pripeljete s seboj in se tako pozabavate med zadružnici, kateri skrbijo v prvih vrsti, da ste solidno postreženi in to po zmernih cenah, bodisi v trgovinah ali na njih predviditvah. O tem se lahko uverite cel teden tekom razprodaje, potem pa pride še "na likof" v soboto zvezcer.

Ni mi dovoljeno da bi izdal kaj bodo tisti skrivnosti trije takozvani "door prizes". Pravijo da bo nekaj nenavadnega in da bo že samo zaradi teh vredno priti. Kdo bodo srečni dobitelji ne vem, vem pa da bi sam rad bil eden izmed njih to pot.

Za godbo nisem iztaknil nič drugega kot da bo fina, in to pri ženskem odseku navadno drži! Ne preostane nam drugega, torek, kot si zapomniti v soboto zvezcer vsi na zabavo ženskega odseka zadruge v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

Za domačo zabavo, fino posrežbo in zadovoljnost jamči vsa zadruga — osobito ženskega odseka — jaz pa le dam svoj priateljski opomin vsem pravocasno, da ne bo kdo očital, da ga nisem obvestil.

Na svidenje v soboto na Holmes Ave.

Joseph A. Siskovich
tajnik S. Z. Z.

Brezposelna akcija

Collinwood, Ohio

Prvo sejo kluba brezposelnih, ki se je vršila dne 16. oktobra v Slov. Domu na Holmes Ave., je otvoril brat L. Zorko, ki je nam obenem pojasnil pomen organizacije. Cital nam je iz "Prospective" poročilo o kongresu brezposelnih v Chicagi, ki se je tam vršil prejšnji teden, ter nam pojasnil točko za točko.

Potem so bile volitve za odbor. Za predsednika je članstvo izvolilo Anthony J. Pirca, podpredsednika Valentina Pirca, za tajnika in blagajnika pa Paul Modica. Z volitvami za druge odbore se je odložilo na prihodnjo sejo zaradi majhne udeležbe delavcev, oziroma brezposelnih. Nato je govoril v angleškem jeziku član Battery Workers unije, ki nam je v kratkih toda jedrnatih besedah povedal kaj vse se lahko doseže, ako se bomo organizirali politično in strokovno. Brat Zorko je potem pozval novo izvoljeni odbor, da zasede svoje mesto, nakar se je ukrepalo in razmisljal v prid članstvu. Med drugim se bo tudi povabilo govornika na prihodnjo sejo, zato vam brezposelno delavstvo kaže tudi žene in dekleta, da se mnogoštevilno udeležite prihodnje seje, katera se bo vršila v kultivirane narave.

In značilen je ta-le stavki: "Ne samo Jugoslavija, ampak tudi Italija, Rusija, Turčija in Nemčija imajo ječe in kažnilnice za tiste, ki se ne strinjajo z obstoječim režimom. Vse kaže, da ne bo več dolgo, ko jih bo tudi Amerika imela."

Prvič se v tem stavku hoče ustvariti ytis, da med cilji sovjetske Rusije in pa

(Dalje v 6. koloni)

Kontest "Zarje"

VERDIJEVA OPERA V S. N. DOMU

E. Gorshe

Dne 11. novembra vprizori Šamostojni pevski zbor "Zarja" v S. N. Domu krasno Verdijevo opero "Il Trovatore". Važno je, da se seznamimo s skladateljem tega mojsterskega proizvoda. Giuseppe Verdi, slavni italijanski skladatelj se je rodil leta 1813, to je istega leta kot Richard Wagner. Za časa njegovega življenja se je povzdignila romantika in Wagnerjeva muzikalna drama je med tem triumfala; ustanovile so se med tem tudi moderne šole za muzikalni poduk.

Verdi je bil zadnji in največji italijanski skladatelj oper iz stare šole ter obenem ustanovitelj moderne šole za glasbo v Italiji. Verdijeva dela se delijo v tri dobe. Prva doba: Priproste melodične skladbe. V tej dobi je zložil dve operi "I Lombardi" (1843) in "Ermano" (1844).

V drugi dobi: Zelo izpopolnjene dramske efekte v vokalnih in orkestralnih silah. V tej dobi je skomponiral "Rigoletto" (1851), "Il Trovatore" (1853). Slednja je ekstrimna melodrama. Dalje: "La Traviata" (1853), "The Sicilian Vespers" (1855), "The Masked Ball" (1861), "The Force of Destiny" (1862), in "Don Carlos" (1867).

Tretja doba: Pod vplivom Wagnerja. V tej dobi je zložil "Aida" (1871), "Otello" (1887), in "Falstaff" (1893).

Verdi je bil prvi, ki je ustvaril opero, ki je vključeval vokalne in orkestralne elemente. V tej dobi je skomponiral "Rigoletto" (1851), "Il Trovatore" (1853). Slednja je ekstrimna melodrama. Dalje: "La Traviata" (1853), "The Sicilian Vespers" (1855), "The Masked Ball" (1861), "The Force of Destiny" (1862), in "Don Carlos" (1867).

Tretja doba: Pod vplivom Wagnerja. V tej dobi je zložil "Aida" (1871), "Otello" (1887), in "Falstaff" (1893).

je tedaj poročal francoski Akademiji znanosti.

Dr. Louis Revelis je doma s

ŠKRAT

"Ali smem iti z vašo hčerjo na izprehod?" vpraša fant matimico svoje prijateljice.

"Žal mi je, toda tega ne morem dovoliti," odgovrije mamica.

"Zakaj pa ne? Kaj mi morda ne zaupate?"

"Ne, tisto ne. Popolnoma ti zaupam."

"Potem pa svoji hčerki ne zaupate?"

"Tudi njej zaupam. Le vama obema skupaj ne morem zaupati!"

Stražnik ustavi dva potepuhata in vpraša prvega:

"Kje stanujete?"

"Nikjer!"

"In vi?" vpraša stražnik drugač.

"Zraven svojega prijatelja!"

je tedaj poročal francoski Akademiji znanosti.

Dr. Louis Revelis je doma s Korzikom, iz okolice Ajaccija in je zdaj v 45. letu. Študiral je medicino v Parizu in Genevi ter je bil nekaj časa tudi slušatelj dunajske univerze.

Pred meseci se je odzval povabilu svojega mecenca Gelmini in v Stresi na italijanskem ozemlju, kjer mu je Gelmini urenil znanstveni laboratorij za eksperimentiranje. S tem mu je dal v roko sredstva za smorenje proučevanja problema raka, ki tolikan zanimala svet.

Revelis pravi, da je svoje odprtje že trikrat sporočil Akademiji znanosti v Parizu, in sicer prvi konec julija 1933, potem zopet 15. januarja 1934 in tretjič 9. julija tega leta. Že nad osmennajst let se bavi s proučevanjem problema rakovine, doslej pa še ni stopil s svojimi doganjami pred javnost. Ždaj, ko se je oglašil prof. von Brehmer z mogočnim odjekom, pa je sklenil tudi dr. Revelis, da pove svetu o svojem odkritju. Revelis pravi, da je on odkril bacila raka pred Brehmerjem in reklamira zaradi tega zase znanstveno prednost tega odkritja.

Letos 9. julija je dr. Revelis po lastni izjavji predložil Akademiji natančen opis bacila, ki povzroča raka ter je tudi opisal njegovo kemično sestavo. Želeni v decembri, pravi Revelis, se mi je posrečilo vcepiti poskusnim živalim bacil raka in tako povzročiti rakaste otekline. Poleg tega meni dr. Revelis da je iznašel tudi serum proti raku. Pri poskusih na miših se je serum zadovoljivo obnesel. Revelis pravi, da je bacil raka v mnogem sličen bacilu tuberkuloze.

Louis Revelis se bo v najkrajšem času vrnil iz Stresa v Pariz, kjer bo zainteresiral javnost s predavanji o svojem odkritju. Se preden bo stopil pred javnost, pa bo demonstriral svoje odkritje pred zdravniškim forum, ki bo po njegovem upanju potrdil njegove izsledke.

PETORKE STARE 21 TE-DNOV.

CALLANDER, Ont., 22. okt. — Dionne petorke so bile današnje štiri ure na solnec. Danes pa je padal dež, vsled česar so zmožni metati blato na mitvega.

Odkritja Vergilovega pekla

Pomen Sibiline votline.

Veliki latinski pesnik Vergil poje v svojem delu "Enaida" o tem, kako je dobr in poboljšal Enaj nastopil pot v peklo. Vodila ga je znana prerokinja Sibila Cumejska. Prerokinja ga je pripeljala na razpotje in mu pokazala na desni strani Plutonovo cesarstvo, kjer vlada srčica in zadovoljstvo, a na levo stran vodi steza v zemljo nepokoja in muke, kjer so mučeni vsi malo-prične zemeljske sveta. Italijanski učenjak Amedes Maiuri je začel sedaj po Mussoliniju v nem ukazu izkopavanjem na onem mestu, kjer bi utegnil biti Vergilov pekel. Dosedanje izkopavanja so prinesla ugodne rezultate; poznačilo je, da Vergil ni pel iz gola domačija, marveč je privabil dobro poznan kraj, v katerem se po njegovem mnenju nahaja pekel. Dosedanje izkopavanja so znatno napredovala. Se danes je obranjena neka jama, katero so snemali kot vhod v peklo. Zrak je v notranjosti zelo slab. Votlina, ki hrani v sebi vodo, se imenuje Sibilia kopalnica. Trdi se, da je tu sestala s Sibili cesar Neron. Ker so Neroni imeli vsi sodobniki za hudiča v človeški podobi, so tedaj naprej smatrali Sibili ne samo kot prerokinjo z božanskimi svojstvi, ampak tudi kot čarovnico. Sibilia votlina je bila že od starega časa, najbolj prljivljeno prerokišče. Že v začetku 3. stoletja, ko so Grki osvojili taki kraj, je v polni meri delovalo. Grki ga niso uničili, marveč spojili češčenje boginje Hekate s češčenjem Apolona Hekatosa. To prerokišče je imelo za Italijo enako važnost, kakor del fizijsko prerokišče za Grčijo. Že v 6. veku pr. Kr. rojstvo se obstajajo posebne knjige prerokišča Sibile, ki so prisile iz Grčije v Italijo in ki so bile merodajne za vse važnejše odločitve. Danes je popolnoma razjasnjena pot do Sibile. Preddvor je dolg 27 metrov in metričen širok. Iz te votline se je razširila po Italiji grška vera v bogove, kakor tudi grška kultura. Vse latinske črke so nastale iz cunejskih. Cunejski kraj je mnogo preprečil presejanje Gotov, enako v času racenov, a Neapolci so Cumu popolnoma razrušili kot leglo gusarjev. Kakor se je pogosto

Zanimive vesti iz stare domovine

Žrtev revščine
V Lešah pri Prevaljah se je pred dnevi odigrala svojevrstna, lastna tragedija. Upokojeni J. P. in njegova žena sta šla v kmetu Ladratu na krompir, ker je v hiši pač revščina. Penzija je zelo mala in še ta se zelo ne-dobiva. Posestnik ju je napazil, nakar je vzel njegov 16 letni sin France puško in je zelo streljal na zakonca. Zadel je ženo v prsa ter ji raztrigal drobje, kakor je pokazalo raziskovanje. Bila je seveda takoj uradna. Tozadevno poroča "De-savska Politika": "Obsojamo mislimo pa, da bi se lahko preprečila na zakonit način ne pa z ubojem. Dopisnik "Slovenca" naj torej ne kritizira delavskih fantov, ker so veri v Boga, ampak naj pogleda med svoje "stanove," so globoko verni, navzici teži pa streljajo na uboge ljudi in jih nalaga poklic.

IV. razred (vozi le redkokdaj v izrednih slučajih): spokorjenje ob zadnji uri.
Pripombe

1. Povratne vozovnice se ne izdajajo.
2. Otroci, ki še niso pri pameti, se vozijo brezplačno, a samo tedaj, če se nahajajo v narocju matere svete cerkve.

3. Športni in izletniški vlaki ne vozijo.
4. Potnii se naprošajo, da ne nosijo s seboj druge prtljage, kakor edinole dobra dela, sicer lahko zamude vlak, ali pa znati na predzadnji postaji (v vcah), neprijetno zadržani.

5. Vsaka potniška izkaznica mora imeti žig posvečajoče milosti božje...

Z dovoljenjem Škofijskega ordinarijata v Ljubljani z dne 31. marca 1934 leta, štev. 1392.

Kakšne so povprečne mezde delavev v Jugoslaviji?

V Jugoslaviji imajo zelo nedravne delavke razmernice. Večiko je število nezaposlenih, drugi pa so primorani pošiljati svoje žene in otroke v službo, da prinesejo domov za vzdrževanje rodbine po tristo ali štiristo dinarjev na mesec. Mnogo je primerov, ko trije, štirje člani rodbine komaj zaslужijo eksistencijski minimum za eno osebo, od katerega mora živeti celo rodbina.

Kakšne so povprečne mezde delavev in nameščencev, pri socialnem zavarovanju zavarovalnih?

Pri organih osrednjega urada za zavarovanje delavev je v celoti 568,641 članov in članic. Po zasluzku se razvrste ti člani po številu takole:

70,159 z zasluzkom do 8 Din.

226,798 z dnevnim zasluzkom od 8 do 24 Din.

96,261 z dnevnim zasluzkom od 24 do 34 Din.

62,300 z dnevnim zasluzkom nad 48 Din.

Povprečna mezda se je od lanega junija znižala dnevno za 1,06 Din.

V tem pogledu pa niso navedeni ne ruderji in ne železnice, ki bi v splošnem podali se žalostnejšo sliko. Mnogo nad polovico zavarovanih delavev zaslubi na dan manj ka-kor 224 Din.

Prepovedana pravna prireditev koskih Slovencev

Celovško okrajsko glavarstvo je prepovedalo slavnost 30 letnice izobraževalnega društva na Radišah, ki je bila napovedana za nedeljo 9. sept. Prireditev je bila zgolj prosvetnega značaja in na njenem sporednu je bila kot glavna točka ljudska igra "Izgubljeni sin," ki so jo nameravali prirediti pred cerkvijo. Prepoved je prispeval zadnji dan pred prireditvijo, kot vzrok pa je bila navedena "nevarnost motnje javnega reda in miru." Ker so prireditelji poznaje zahtevali pojasmila, jim je uradnik okrajnega glavarstva razložil, da so nekateri člani iz-razili, da ne več pekla kakor ga je "D. P."

Vozni red za vožnjo v nebesa

"Beografska Politika" od 9. decembra je ponatisnila nek

ni simpatij do upornikov, ker so v času julijanske revolte potovali v Jugoslavijo. "Koroški Slovenec" piše, da je ta prepo-ved prosvetne prireditve dokaz, kako se podtikanje protidržavnosti članom narodne manjšine neovirano nadaljujejo in da je v deželi še dovolj krogov, ki lo-jalnosti slovenske manjšine niso vzel z veseljem na znanje ter bi jim bilo veliko ljubše, če bi bila manjšina brez vsakega za-nimanja za notranje politične dogodke v državi, ali pa če bi stala na strani hitlerjanstva.

Zahvala

Podpisana si štejeva v prijetno dolžnost, da se iskreno za-hvaliva vsem svojim dragim prijateljem, ki so naju tako prijetno iznenadili ob prilikl petindvajsetletnice najine poroke. Zares ničesar sluteč, kakšno "zaroto" se nama pripravlja, sva se dala v soboto zvečer, 6. oktobra, premotiti po Mr. J. Žnidaršiču in njegovi hčerkki Miss Dorothy, da sta naju od-peljala v Narodni Dom "na za-bavo Zarje", kakor sta dejala. Kakšno iznenadenje, ko stopimo v dvorano in nama zadom po-zdrav nasproti! Seveda je bilo vse kar najboljše pripravljeno. Vse priznanje in zahvala Mrs. Otoničar kot glavnih kuharic in vsem, ki so njej pomagale in ki so nosile na mizo. Posebej se za-hvaliva Mrs. Arko, Mrs. Pišč, Mrs. Centa, ki so že preje po-magale pripravljati okusna jedila. Zahvaliva se natakarjem Mr. Cimpermanu in sinu, Mr. O-toničarju in sinu, Mr. Žnidaršiču.

Vse priznanje in zahvala Mrs. Otoničar kot glavnih kuharic in vsem, ki so njej pomagale in ki so nosile na mizo. Posebej se za-hvaliva Mrs. Arko, Mrs. Pišč, Mrs. Centa, ki so že preje po-magale pripravljati okusna jedila. Zahvaliva se natakarjem Mr. Cimpermanu in sinu, Mr. O-toničarju in sinu, Mr. Žnidaršiču.

Zares, nismo bili žejni! Kako naju je ganil Mr. Korošec s svojim lepim govorom! Lepo se mu zahvaliva. Hvaležna sva tu-di Mr. Poklarju in njegovemu orkestru za njihovo neutrudno igranje, ki je toliko pomagalo k boljšemu razpoloženju celega večera. Hvale lepa Mr. Cebuliu in Mr. Slapniku, ki sta prispevali k prireditvi! Prisrčna hvala za prelepni dar, ki je bil nama iz-rojen in h kateremu so prispe-vali slediči:

Mr. in Mrs. Louis Langenfus.

Mr. in Mrs. Oblak, Mr. in Mrs. Andolek, Mr. in Mrs. Sterle, Mr. in Mrs. Lube, Mr. in Mrs. Tisovec, Mr. in Mrs. Centa z Addison Rd., Mr. in Mrs. Stek z E. 70, St., Mr. in Mrs. Blatnik, Mr. in Mrs. Drenšek, Mr. in Mrs. Škrbec, Mr. in Mrs. Virant z Norwood Rd., Mr. in Mrs. Smuc, Mr. in Mrs. Papesh, Mr. in Mrs. Mulec, Mr. in Mrs. Bav-dek, Mr. in Mrs. J. Pižem Jr., Mr. in Mrs. Kuhel, Mrs. Angie Langenfus, Mr. in Mrs. Louis Srpan, Mr. Milavec, Mr. in Mrs. Žiberna, Mr. in Mrs. Young, Mr. znano.

NAZNANO

Cenjenim rojakom naznajamo, da kot druga leta tudi letos pre-samo in prodajamo fino grozdje, mošt in sode. Cene zmerne. Za prodati imam tri dobre sode, ki držijo po 100, 125 in 150 galonov. Kdo jih rabi, se naj takoj zglaši.

ANTON BAŠČA, 1016 E. 61 ST.

Ustanovite se udobno za to zimo in za vse prihodnje zime v eni izmed teh hiš. KUPITE SEDAJ!

8421 Sowinski, blizu Ansel rd. Trgovina z opremo, Fridgeire, kabineti za hlađenje mesa, counterji, itd. 6 sob. na kopnici, klet, fornek. Na taliku odpalčila. Vse za \$3200

1387 E. 65 St. blizu Wade Park Ave. Hlača za eno družino 5 sob. popolnoma premovljena. Klet, fornek, garaza, nizki davki. Bančna financa \$2900

3211 Barber Ave. od West 25 St. 2 družinska hlača, 6 sob. spodaj, 4 sob. zgornji, nizki davki, lot 50x162 Pogoj: bančna financa \$2900

3216 Seymour Ave. od W. 25 St. Dvo-družinska hlača, 5 sob. vsako stanovanje, kopnica spodaj, "tol-let" zgornji. Nizki davki. Pogoj: Bančna financa \$3000

3223 Pilson Ave. Južno od Clark 7 sob. in kopnica, lot 77x125, niz-ki davki. Pogoj: bančna financa \$3500

The City & Suburban Co.

306-318 Anisfield Building, vogal E. 9th & Huron MAin 1645

Društveni

KOLEDAR

OCTOBER

27. oktobra sobota — Klub O-Pal ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

27. oktobra sobota — Slov. Dom zabava v Slov. Društvenem Domu na Recher Ave.

27. oktobra sobota — Društvo Strugglers priredi Hallowe'en ples v Slov. Del. Domu na Waterloo Road.

27. oktobra sobota — Zabavni večer Ženskega Odseka Slov. Zadržužne Zveze v Slov. Domu na Holmes Ave.

28. oktobra, nedelja — Otvoritvena predstava sezone dram-skega društva "Ivan Cankar" v korist Slov. Nar. Čitalnice.

28. oktobra, nedelja — Gospodinjski Odsek Slov. Društvenem Domu na Waterloo Road.

28. oktobra, nedelja — Eastern Stars št. 51 SDZ priredi veselico v Slov. Domu na Holmes Ave.

31. oktobra sreda — "Hallowe'en" ples dramskega društva "Ivan Cankar" v S. N. Domu.

NOVEMBER

3. novembra sobota — Društvo "Danica" št. 11 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

3. novembra, sobota — Društvo "Danica" št. 11 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

3. novembra, sobota — "Danica" št. 11 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

3. novembra, sobota — "Danica" št. 11 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

3. novembra, sobota — "Danica" št. 11 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

3. novembra, sobota — "Danica" št. 11 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

3. novembra, sobota — "Danica" št. 11 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

3. novembra, sobota — "Danica" št. 11 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

3. novembra, sobota — "Danica" št. 11 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

3. novembra, sobota — "Danica" št. 11 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

3. novembra, sobota — "Danica" št. 11 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

3. novembra, sobota — "Danica" št. 11 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

3. novembra, sobota — "Danica" št. 11 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

3. novembra, sobota — "Danica" št. 11 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

3. novembra, sobota — "Danica" št. 11 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

3. novembra, sobota — "Danica" št. 11 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

3. novembra, sobota — "Danica" št. 11 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

3. novembra, sobota — "Danica" št. 11 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

3. novembra, sobota — "Danica" št. 11 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

3. novembra, sobota — "Danica" št. 11 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

3. novembra, sobota — "Danica" št. 11 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

3. novembra, sobota — "Danica" št. 11 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

3. novembra, sobota — "Danica" št. 11 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

29. decembra sobota — Društvo Na Jutrovem št. 477 S. N. P. J. ima plesno veselico v Slov. Del. Dvorani.

30. decembra nedelja — Dram-sko društvo "Abraševič" — Predstava v avditoriju Slov. Nar. Doma.

30. decembra, nedelja — St. Clair Rifle and Hunting Club, smrjakova večerja v S. D. D. Waterloo Rd.

31. decembra pondeljek — Silvestrov večer priredi plesno društvo "Soča" v Slov. Domu na Holmes Ave.

30. decembra, nedelja — St. Clair Rifle and Hunting Club ima srnjakovovo večerjo v Slov. Del. Domu, na Waterloo Rd.

31. decembra pondeljek — Pevsko društvo "Jadran" priredi Silvestrov večer v Slovenskem Delavskem Domu, Waterloo Road.

JANUARY 1935

1. januarja, torek — Koncert priredi Slov. šola in mladinski zbor v Slov. Del. Domu, Waterloo Rd.

1. januarja, torek — Koncert Mlad. zbor šole SDD, Waterloo Rd.

5. januarja sobota — Društvo Napredne Slovenke št. 137 S. N. P. J. ples v spodnji dvorani Slov. Nar. Doma.

6. januarja nedelja — St. Vitus Mothers' Club. Prireditev v avditoriju SND.

12. januarja, sobota — Inter-lodge, ples v spodnji dvorani Slov. Nar. Doma.

13. januarja nedelja — Pevski zbor "Delavec" priredi koncert v Slov. Del. Dvorani, Prince Ave.

13. januarja nedelja — Društvo "Waterloo Grove" W. C. priredi ples v S. D. Domu, na Waterloo Rd.

19. januarja sobota —

Sosedov sin

ROMAN

SPISAL JOSIP JURČIĆ

"Ti si oče . . ."

"Kaj oče, oče, oče! — Jaz sem bil! Ona naj bi bila hči. Zakaj ne sluša? Zakaj ne dela, kakor božja zapoved uči? Če je to storila, da je od mene pobegnila, zakaj bi jaz za njo hodil? Ona dobro ve, kje je moja hiša; ona jo je pustila, ona naj je išče. Jaz sem oče bil, bil zmerom; a ona ta dan ni bila hči. Nikdar in nikamor je ne grem iskat!"

Te besede je Smrekar jezno in kriče govoril. Mati je dozaj pogovarjal samo tihom in jokajo; a na te poslednje besede svojega moža se postavi pokonci, kakor še nikdar, kar sta v zakonu, in v najsvetjeji jezi reče:

"Ti nimaš človeškega srca! Tebi se tvoj otrok ne smili, kdo se ti bo smil? Ti imaš kamen pod prsimi. Ti si trda lesena kladiva in mrzel, kakor led po zimi. Bodti, kjer si in kar si, in sram te bodi vseh ljudi, ker si dejal, da te jih je sram! Jaz grem ponjo, ker ti nečeš ponjo iti ter je nečeš za svojo hčer imeti!"

"Pojdi, saj veš kam nazaj!" odgovori mirno Smrekar.

To pa mater v njem ljubezni k hčeri še huje razjezi.

"Če nikoli več ne budem videva praga, katerega prestopaš ti neusmiljena zver, ki svojega rojenega otroka nečeš poznavati . . .

"Pojdi naglo, pojdi!" odgovori oče precej mirno.

"Grem!"

Rekši vstane žena in zaloputne vrata za seboj.

XXV.

Mati Smrekarica je bila oblekla prazno obleko, in ne pregovorivši z nobenim človekom v hiši odšla peš, da bi poiskala in videla hčerko.

Njen mož je sam sedel v hiši pri oknu na mizo naslonjen. Gledal je za njo, dokler se je za vrtom skrila. Jezilo ga je menda, ker se ni čisto niz ozira, kajti dvakrat je počasno na celo del široko roko in je črez oči dolil do brade potegnil, kakor bi hotel zbrisati vse, kar mu je po glavi rojilo.

Naposled se z obema komolcema v mizo podpre, ogleduje muhe, ki po mizi plešejo, in počasno pipo natlači, potem tobak nažge in kakih petkrat iz ust puhe cele megle dima proti stremenu Boštjanu, ki je na ste-

LIFE'S BYWAYS

la v tem, da je ženica k hčerini postelji sedla in deklico, za vročo roko jo držeč, s solznimi očmi začela karati, ker je s tem ravnanjem napravila toliko bolečine in skrbi. A ko je hčeri pogledala v obraz in videla, da je mlado lice v teh kratkih dnevih upadlo; ko je solzo ugledala v dekličinem očesu in jen čudni, proseči pogled brez odgovora; ko ji je roko na čelo polozila in čutila, da je žarače, bila jo zopet sama mati, in prijala jo je druga velika skrb, kakršno more mati imeti pred posteljo zelo bolnega edinega otroka.

Zunaj je slišala stopinje svojega moža in gospodinja v hiši, ji tudi pove, da gre Smrekar. Hitro gre ven in ustavi moža med vrati.

"Jezus, sveti Kozma in Damijan, da ne bi umrla!" reče mož.

Smrekarju se nagubano lice spremeni in strahoma vpraša: "Kdo? Franica?"

Ne čakaje odgovora, odpre Smrekar duri in stopi v sobo pred hčer. Pozabljena je bila vsa pridiga, katero si je vso pot izmisljal, da jo bo deklici govoril.

XXVII.

Oče in mati sta ostala v mestu. Hčerina bolezen je bila vedno hujša. Zdravnik je dejál, da je jako nevarna vročinska bolezen. Po treh dneh ni deklica poznala ni očeta ni matere. Bledla je in gorivala mnogo o svatovščini ter mnogo drugzega. Stefano ime je bilo vedno vpleteno v te nevezane samogovore. Mati je bdelna noč in dan pri postelji z dvema drugima ženama in imeli so mnogo truda, da jim bolnica ne bi s postelje usla. Smrekar je hodil vedno gledat, vendar dolgo ni mogel pri bolni hčeri ostati. Spal ni niti jedel ničil, da bi niti govoril.

Vest mu je rekla: s trmoglavostjo si sam kriv, da ti otrok umira. Zdravnik mu pove, da se noco razloži na smrt ali na bolje. Tisoč goldinarjev, dve tisoč, pol imovine, vse je zdravnik obeta, če da hčeri tako zdrivilo, da se na bolje obrne. A zdravnik je dejál, da je zdravje v božjih rokah in v bolj ali manj trdnih naturi; da hoče vse, kar je mogoče, storiti, a da še ni gotovo, da bi se obrnilo na dobro. Deklica je morebiti v zadnjem času mnogo duševno trpela, k temu je utegnilo priti prehlajenje, in treba se je vsemu pripraviti. Tedaj je izgubljena!

Smrekar sede na klop v veži, kjer je z zdravnikom govoril, in sedi kakor okamenel, — ne gane po ure, celo uro. Njegova žena pride iz sobe. Sveti se ji nekaj upanja z obličja ter nekako pogumno reče mož:

"Pojdi, greva!"
On je ne vpraša, kam, vstane in gre za njo. Tih koračita po

ulicah. Veselo je vse šumelo sem ter tje, ropotali vozovi, ljudje se smejali in razgovarjali, zanju se nimenil nihče, in če je po drugi strani mimo šel kak človek, ki je trgovca Smrekarja poznal od trgovstva, mislil si je: ta je srečen, ta ima!

Ko prideta do cerkve, Smrekarica zavije proti vratom, in mož gre za njo. V cerkvi ni bilo popoldne žive duše, samo cerkovni služabnik na velikem oltarju popravljal sveče in cvetlice.

Poklekneta k stranskemu oltarju pred podobo Matere božje. V svojem življenju ta dva nista še takoj molila! In vera je močna. Obema se sreča olajša. Mati obriše šolze ter se ozre kruški k sveti podobi, a očetu od srca pada nekoliko težkega bremena ter osornemu, hčemu Smrekarjevu Antonu, možu krepke volje, uderi — morda prvič po dolgih, dolgih tridesetih ali štiridesetih letih — solze po rjavem obrazu, padajoč na kamnenata.

"Meni nekaj govoril, da ne umrje," pošepče žena in vzdahnje: "O Marija!" Smrekar si z roko oči otrne in vstane. Takoj za njim vstane žena. Prekrižata se ter vrnete. Sredi cerkve je stal človek. On se ni po njej oziral, a ona ga nista videla, dokler sta tik njega prišla; potem sta sele spoznala Štefana in — obstala. Nekaj časa ni nobeden pregovoril, potlej reče Smrekar:

"Mladenč, ako te ima Bog rad, tudi jaz te bom rad imel." Stefan morda ni precej vedel, kaj te besede pomenjajo, a zvedel je, ko je žena dostavila:

"Štefan, moli še ti, da bi ne umrila, potlej po vse, vse, kar bo bog hotel!"

Ona odideta, Stefan obstane tam na mestu, kakor priklenjen. Kaj je hotel? Namestnika smrtne; neče; rad bi bil deklico namestoval; in bi bil se zaletoval v nebesa, kakor Titani v starji pri-povedki, bil bi prosil in sill in zahteval, njo oteti!

In sledi naslednji del:

"I Can Work Every Day Now"

If you must be on the job EVERY DAY, take Lydia E. Pinkham's Tablets. They relieve periodic pain and discomfort. If you take them regularly . . . and if you are not a surgical case . . . you should be able to avoid periodic upsets, because this medicine helps to correct the CAUSE of your trouble.

"I am a factory worker. I was weak and nervous and my stomach and back pained me severely, but since I took Lydia E. Pinkham's Tablets the pains don't appear anymore." — Mrs. Helen Kosaki, 3906 N. Christiana Ave., Chicago, Ill.

LYDIA E. PINKHAM'S TABLETS

Ask Your Druggist for the 50¢ size

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., HEnderson 5811

XXVIII.

Po polunoči je bilo. V hiši, v sobi pri teh so bili okrog bolnice zdravnik z očetom in materjo. Nocoj se je imela bolezen odločiti in čakali so.

Na dvorišču je bilo več vozov. Na enim je ležal precej velik mlad človek v slami, s komolcem glavo podprtih in nemirno se metal sem ter tja. Vselej je glavo vzdignil, kadar so kaka vrata zaškrpala ali se kaj druge genilo.

Iz konjskega hleva, s svetilnico v roki, pride domač hlapec, mane si zaspane oči ter tava preko dvora. Prišel do onega voza obstane, odstopi dva črevlja in z robato klevitjo svetilnico vzdigne, da bi si posvetil, kdo tukaj leži.

"Kaj te vrag trese, kali, Štefan? Kaj mi slamo drobiš na dragoteknikovem vozu ter se dolgotetiš po dolgem in širokem? Rajši v hlev pojdi; moja postelja je še gorka. Jaz ne bom več smel zatisniti očesa. Danes je tržen dan, pa je treba še ovsa dobiti ter napasti in napojiti one suhe kljuke Strženove, ki je rekel že ob štirih napreč, — da bi ga zlodej jemal! Saj groši ti prekleto izbira in izbira, predno ga človek vidi. — Spat, spat, Štefan!"

In gleda na zvezde reče mršavi hlapec, svetilnico povzdigne:

TELLS HOW SHE TOOK 4 INCHES OFF HIPS

7 INCHES OFF WAIST

In 40 days by taking Kruschen Salts, Mrs. Helen Blaugh of New York City reduced 26½ lbs.—took 4 inches off hips, 3 inches off bust and 4½ inches off waist. "I haven't gone hungry a moment—I feel fine and look 10 yrs. younger." To get rid of double chins, bulging hips, ugly rolls of fat on waist and upper arms SAFELY and without discomfort. — The same time build up glorious health and acquire a clear skin, bright eyes, energy and vivaciousness to look younger and feel it—also a full measure of Kruschen Salts in a glass of hot water every morning before breakfast. One jar lasts 4 weeks and costs but a trifle at any druggist in the world over. Make sure you get Kruschen because it's SAFE. Money back if not satisfied.

nivši, kakor da bi si hotel po nebu posvetiti:

"Glej, gostoseveci so že za sedovo gredo in svete Katerine kolesa ni že več videti. Ura je dve popolnoči tako gotovo, kakor si ti piganega Brašnarja sin, če se ne buduješ."

"Miruj in pojdi!" reče Štefan. "Kaj pak, kaj pak! — Povedaj mi ti rajši, ko se že tako lepo poznavata od nekdaj, s kom si se doma razprali ali stepel, da se zdaj že tri dni tako tiho in na pol skrivajo potepeljšod okoli ter si kakor Pavliha, ko je misli, da ga je medved snel?"

"To tebi ni nič mari."

"Vidiš ga! Ko nisva prijatelja? Ko nisem pri tvjem očetu služil, ko ti še hlač nisi znal obuvari?"

V tem hipu se duri blizu velikih vrat odpro ter v veži stopi zdravnik, gospodinja s svetilom in Smrekarjev Anton. Štefan plane z voza ter naglo pristopi bliže. Ker je v tem stal, zato ga

niso od luči mogli videti. Sliš je ves pogovor, in kar je sliš ter kar je Smrekarjev razjasnil obraz pričal, kar so doktorje obljube zatrjevale, vse je bilo tako veselo, da bi bil zavrnjal in poskočil; bolezen se je na bolje obrnila!

(Danje prihodnjih)

Use only one level tea-spoonful to a cup of flour for most recipes. Manufactured by Baking Powder Specialists whom nothing but Baking Powder

KC BAKING POWDER
Same Price Today
as 44 Years Ago
25 ounces
Double Tested!
Double Action!
MILLIONS OF POUNDS HAVE BEEN USED BY OUR GOVERNMENT

AKO IZVESTI NOVICO,

ki se vam zdi zanimiva, jo sporočite nam, ker bo gotovo tudi druge zanimala. Oglasite se v uradu, pišite ali pokličite telefonično

Henderson 5811

Lahko sporočite tudi našim zastopnikom:

V St. Clair okrožju:

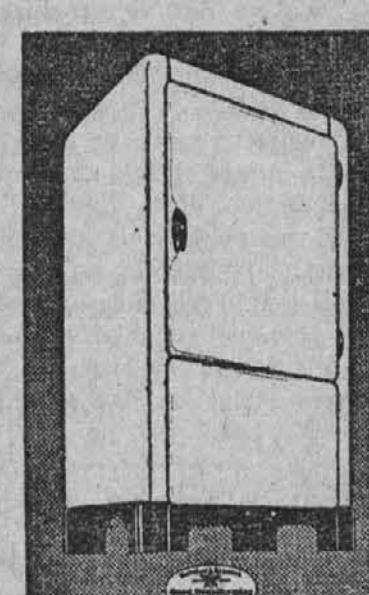
John Renko, 1016 E. 76 St.

Za Collinwood, Nottingham, Noble:
John Steblaj, 16009 Waterloo Rd.

Za Newburg in West Side:

John Peterka, 1121 E. 68 St.

SOLID TRAINLOADS

Norge all-time sales records were broken this year when SEVENTEEN were sold in one month

Samo Norge ledenečima tisti močni hladilni mehanizem, kateri vas stane manj, da jo lastujete.

Norge Rollator ledeneč za današnjo nizko ceno, in takoj boste pridelali hrani denar. Prihranite denar, ki je potreben za bodočnost.

Norge Rollator ledeneč za današnjo nizko ceno, in takoj boste pridelali hrani denar. Prihranite denar, ki je potreben za bodočnost.

Nov Norge model je močna ledeneča in prostorna. Norge ledeneče kupite, vplačate nekaj, ostalo na primerna odpala.

NORGE
Rollator refrigeration

SUPERIOR HOME SUPPLY

6401-05 SUPERIOR AVE.

"PRI NAS SI PRIHRANITE DENAR!"